

1) Према средњој квадратној грешци за један правац, добивеној из изравнавања ($\pm 0,781$), резултати су како новог, тако и старог мерења угла, који су уведени у изједначење, одличног квалитета и у потпуности одговарају задатку првокласне мреже.

2) Да тачност дужине полазне стране, узете из изједначене првокласне мреже Бечког Војног Географског Института, не одговара тачности угловних мерења и при рачунању координата њу снижавају.

3) Да на основу испитивања квалитета првокласне мреже Бечког Института, ова се показала као разнородна, и да начин њеног изравнавања, не одговара свим савременим условима.

4) Да се релативна тачност Чехословачке основне мреже може оценити са 1 : 67.000 која задовољава потребе модерног катастра и која се даје повећати путем поновног мерења основица и извођења астрономских опсервирања.

5) Да је због штедње, на већини тачака основне мреже задржан стари начин њихове стабилизације, начин, који би могао бити за препоруку само за тачке другог и трећег реда, а само на ограниченом броју тачака ове су стабилизиране са три центра.

6) Да начин решења нормалних једначина, предложен од стране инж. Ј. Кржвака, који је омогућио решење 559 нормалних једначина за једну годину дана, заслужује највећу пажњу стручњака и његово детаљно проучавање.

У сваком случају можемо поздравити браћу Чехословаци на срећном и успешном завршетку задатка, огромног по својој компликованости, обиму и значају, на постављању основа за преуређење аустријског заосталог катастра у модерно стање.

Dragutin Jemrić
ovl. civ. geometar

Numerisanje puteva na katastarskim planovima

О numerisanju javnih i stalnih privatnih puteva, ulica i trgova, željezničkih pruga, objekata vodnoga prava, te ovima sličnih parcela govore Katastarski pravilnici V. dio i VII dio II. odeljak.

Katastarski pravilnik V. dio propisuje kako treba vršiti numerisanje ovih objekata u novim katastarskim planovima, koji se sastavljaju prigodom novoga premjera cijele katastarske općine. Utvrđujući ponajprije princip, da numerisanje parcela u novim planovima ima teći po grupama, propisuje član 91. toga pravilnika slijedeće:

„Iz jedne grupe u drugu nije dozvoljeno preći pre no što su numerisane sve parcele prve grupe, izuzev puteva, potoka i sličnih parcela, koje se protežu kroz više listova ili kroz celu opštinu. Ovakve parcele numerišu se po pravilu na posletku, tj. posle poslednje plodne parcele u odnosnoj opštini, dočim se stalni privatni putevi, trstici, močvari, ribnjaci, i jezera, ako se nalaze u granicama jedne grupe, numerišu u nizu parcela iste grupe. To važi i onda, ako je jedna od pobrojanih parcela javno dobro“.

Time je potpuno jasno i precizno izražen način, kojim treba izvršiti numerisanje puteva i drugih, napred pobrojanih, objekata u katastarskim planovima, sastavljenim prigodom izvršenog novog premjera cijele katestarske općine.

Katastarski pravilnik VII. dio II odeljak propisuje način, kojim treba na katastarskim planovima numerisati one puteve i ostale gore pobrojane objekte, koji nastaju u naravi na bilo kakav način nakon što je dovršena nova izmjera, te sastavljen katastarski operat i zemljišna knjiga.

Princip, kojega se treba držati po smislu Pravilnika VII./II. pri numerisanju takvih objekata, jest taj, da svaki novi put ili drugi napred pobrojani objekat, dobije samo jedan broj parcele u koliko on nije presječen drugim putem, potokom, rijekom ili sličnim objektom. Pri tome treba voditi računa o tomu, kako će se u zemljišnoj knjizi moći pravilno, jasno i pregledno izvršiti prenos vlasništva na te nove objekte. Stoga tu valja razlikovati tri slučaja i to:

1. Ako novi put nastaje kao dio samo jedne postojeće dotadašnje parcele tada, pošto se tu radi samo o jednoj dotadašnjoj parceli i samo o jednome vlasništvu sa čijega imena treba u zemljišnoj knjizi otpisati dio površine upotrebijene za novi objekat, treba novi put numerisati na način, propisan u članu 140 Pravilnika VII/II. To jest novi put i preostali, za put ne upotrebijeni, dio dotadašnje parcele treba numerisati onako, kako se vrši numerisanje svakog cijepanja parcele na dva ili više dijelova. Prema tome u ovome slučaju novi put dobije oznaku

u obliku razlomka, kojemu u brojnik dolazi prvobitni broj parcele na kojoj je on nastao, a u nazivnik onaj broj iz niza cijelih prirodnih brojeva 1, 2, 3, 4, ..., koji se po smislu propisa navedenog u čl. 140 spomenutog pravilnika imade u konkretnom slučaju upotrebiti.

2. Ako novi put nastaje kao dio kompleksa od više parcela različite kulture, koje pripadaju *jednome istome vlasništvu* tada je to slučaj o kojemu se u Pravilniku VII/II nigdje ništa izričito ne spominje premda on najčešće u praksi dolazi, jer se redovito pojavljuje skoro kod svake diobe suvlasništva i nasljedstva, te kod parcelacija i t. d. Pošto se tu ali radi o osnivanju novoga puta u vezi sa parcelacijom (diobom) preostalog dijela kompleksa parcela, koji pripada jednome istome vlasništvu, a za koju diobu (parcelaciju) treba načiniti jedinstvenu diobnu tabelu u kojoj je i novo osnovani put iskazan, to se njegova numeracija ima izvršiti tako, da on dobije samo jednu oznaku u obliku razlomka, kojemu u brojnik dolazi cijeli broj one dotadašnje parcele preko koje on svojim većim dijelom prolazi, a u nazivnik onaj broj iz niza cijelih prirodnih brojeva, koji se po smislu propisa čl. 140. Pravilnika VII/II ima u konkretnom slučaju upotrebiti. No može se u brojnik metnuti i kojigod dotadašnji cijeli broj parcele iz kompleksa parcela preko kojih novi put prelazi, jer nije baš nužno uzimati u obzir dotadašnje kulture, pošto će se one na cijelom kompleksu, usljed parcelacije (diobe) redovito tako promjeniti, da ih za pojedine nove parcele mora katastr. uprava nanovo utvrditi i odrediti im klasu.

Može se desiti da takav novi put, koji je osnovan na kompleksu parcela jednoga istoga vlasništva, jednu od tih parcela sasvim obuhvaća, ili obuhvaća njezin veći dio tako, da se njezina preostala površina nalazi ispod propisanog minimuma, tada se za novu oznaku toga puta može upotrebiti dotadanji broj te parcele.

3. Ako novi put nastaje iz dijelova više parcele, koje pripadaju *različitim vlasnicima*, tada on treba da dobije kao oznaku onaj cijeli broj, koji slijedi neposredno iza posljednjeg broja već postojeće parcele u istoj katastarskoj općini. Samo se u ovom slučaju imaju naime primijeniti propisi člana 139. Pravilnika VII/II., koji propisuje slijedeće:

Nove parcele nastaju: zbog

- a) snimanja javnih i stalnih privatnih puteva,
- b) željezničkih pruga,

v) službenih puteva u krajevima gdje još ne postoji zemljišna knjiga, ako ovi odgovaraju uslovima, pomenutim u pravilniku ka čl. 10., tač. 6 Zakona o neposrednim porezima,

g) ulica i trgova,

d) kanala i vodovodnih instalacija,

d) Zemljišta eksproprisana za zaštitu trigonometrijskih i drugih katastarskih belega, ako se sastoje iz više delova parcela raznih sopstvenika.

e) Kao i sve one parcele, koje su napred pobrojanim objektima srodne. Te se parcele, koje su nastale od delova raznih parcela numerišu celim brojevima i to samo jednim brojem, u koliko nisu presečene potocima, rečicama, rekama ili kojim drugim javnim vodama.

Svaka od napred pobrojanih parcela dobija onaj celi broj, koji sleduje neposredno iza poslednjeg broja već postojeće parcele u istoj katastarskoj opštini.

Ako su takve nove parcele presečene javnom vodom samo jedan put, numerišu se sa dva cela broja, ako su presečena dva puta, dobijaju tri cela broja itd. računajući jedan ceo broj parcele za onaj deo nove parcele, koji se nalazi između dva susjedna preseka sa javnom vodom, ili između granice katastarske opštine i preseka sa javnom vodom, ili između preseka sa javnom vodom i početka, odnosno kraja tog objekta.

Otpis pojedinih delova nove parcele, nastalih iz raznih parcela razne kulture i klase i upotrebljenih za izgradnju javnog objekta, vrši se u zemljišnoj knjizi pomoću površina, kultura i klasa tih delova, dodajući tim delovima oznaku „deo parcele“ n. pr. deo parcele broj 2100 sa površinom od 75 m² njive 2 klase).“

Jedino u ovome slučaju to jest, kada novi put nastaje iz dijelova više parcela, koje pripadaju *različitim vlasnicima*, imaju se primijeniti propisi člana 239. Pravilnika VII/II. koji propisuje slijedeće:

„Promjene, koje nastaju izgradnjom novih puteva, železničkih pruga i objekata vodnoga prava, pobrojane u čl. 139. ovog Pravilnika, upisuju se u posebne prijavne listove po priloženom obrascu, da bi se omogućilo provođenje ovakih promjena u zemljišnoj knjizi otpisivanjem eksproprisanih i prepisivanjem aproprisanih delova parcela pomoću utvrđenih njihovih površina a bez numerisanja tih delova.

Ovi se prijavni listovi moraju sastaviti samo onda, ako je te promene premerom utvrdila katastarska uprava. Uvlašćeni inženjeri i geometri dužni su sami da sastave takve prijavne listove za svoja premeravanja.“

Slijedi, da prema smislu propisa Pravilnika VII/II treba novi put numerisati samo tada onim cijelim brojem, koji slijedi neposredno iza poslednjeg broja već postojeće parcele u istoj kat. opć. kada on nastaje od dijelova *više parcela*, koje pripadaju *različitim vlasnicima*. U tome se slučaju ne prilaže situacionom planu obična diobna tabela, već se ima načiniti poseban propisni prijavni list.

Nastaje li novi put kao dio jedne ili više parcela, koje pripadaju *jednome istome vlasništvu*, tada se ne sastavlja takav poseban prijavni list, već se ima načiniti obična diobna tabela, a njegovo numerisanje treba izvršiti onako, kako se vrši numerisanje kod svakog običnog cijepanja jedne parcele ili skupine od više parcela na dva ili više dijelova.

Између нових ињига и часописа

VII Балтичка геодетска конференција

Овога лета састала се је у Русији (Лењинград, Москва) у VII редовни сазив Балтичка геодетска конференција.

Та конференција представља удружење балтичких држава ради заједничког решавања геодетских питања

Удружење је основано 1927 г. потписом конвенције између следећих држава, — Естоније, Финске, Гданске (Данцига,) Литве, Латвије, Немачке, Пољске и Шведске. Касније је ступила у удружење Совјетска Русија.

Постанак удружења у великој мери изазван је због изоловања Немачке, са којом савезничке земље одмах после рата нису хтели сарађивати чак ни на научном пољу.

Нарочито је болело Немачку њена изолованост у геодетским истраживањима, где је она пре рата играла водећу улогу а Потсламски, геодетски институт био је седиште управе међународне измере земље.

Стварањем балтичке геодетске конференције је вашла Немачка одушка за своја испитивања и могла је ставити